

DOM MLADIH RIJEKA

RI-ROCK

Nastavna priprema za obradu teme „Ri-rock“ na
nastavi Glazbene kulture i Glazbene umjetnosti

Igor Vlajnić, mag.mus., mag.oec.

Rijeka, prosinac 2022.

Poštovane kolegice i kolege,

pred vama se nalazi prijedlog načina obrade teme Ri-rocka u nastavi Glazbene kulture i Glazbene umjetnosti. S obzirom da je tema izuzetno opsežna, ovaj materijal treba biti korišten kao izvor informacija i smjernica za rad, a konkretno oblikovanje sata ovisi prije svega o afinitetu učenika i učitelja/nastavnika, predznanju, motivaciji, opremljenosti učionice, raspoloživom vremenu i sl.

Osnovni cilj obrade ove teme je **upoznavanje učenika s kulturno-povijesnim obilježjima i glazbenom tradicijom Ri-rocka.**

Odluka da se na ovakav način pristupi učiteljicama i učiteljima/nastavnicima proizašla je nakon dva projekta koji su u godinama 2021. i 2022. ostvareni u Domu mladih u Rijeci. Prvi projekt pod nazivom „Novi RiFF“ bio je usmjeren istraživanju percepcije Ri-rocka među ciljanom skupinom (učenici 7. i 8. razreda OŠ i 1. i 2. razreda SŠ na području Rijeke), a aktivnosti su uključivale održavanje radionica, znanstveno istraživanje o navikama slušanja i identifikaciji Ri-rocka kao važnog elementa kulturne baštine Rijeke i okolice, stvaranje mjuzikla na temu Ri-rocka i sl. Drugi projekt na području tehničke kulture pod nazivom „Reflektor“ pažnju je usmjerio na istraživanje i oživljavanje povijesnih filmskih ostvarenja te stvaranje novog kraćeg dokumentarnog filma. Kao važan podatak prepoznali smo činjenicu da je primjetan značajni nedostatak znanja o Ri-rocku prisutan među ciljanom skupinom, ali i da navike slušanja i konzumiranja kulturnih sadržaja sve manje uključuju ovu tematiku. Unatoč činjenici da ciljana skupina glazbu sluša 1-5 sati dnevno (više od 60%) i to putem mrežnih platformi (96,8%), rock glazbu, i to bez podjele na Ri-rock i „ostali“ rock, sluša tek 10,9% ispitanika. Iako 45,8% ispitanika izjavljuje da je Ri-rock važan dio riječke kulturne baštine, čak njih 89,8% izjavljuje da ne bi bili u mogućnosti nabrojati 5 rock sastava ili izvođača. 72,9% ispitanika ne bavi se aktivno glazbom, a čak 36,2% uopće ni ne žele nešto više saznati o ovoj temi. No, najviše zabrinjava podatak da 78,1% ispitanika izjavljuje da Rijeka više nije grad rocka.

Slijedom navedenog, odlučeno je potaknuti veću zastupljenost Ri-rocka u nastavi Glazbene kulture i Glazbene umjetnosti. Kao riznicu važnih podataka predstavlja se i film „**Ritam rock plemena: Od Uragana do Urbana**“ autora Bernardina Modrića, scenariste Koraljka Pasarića u produkciji Istra filma (2005.). Navedeni film oživljen je zahvaljujući projektu „Reflektor“, otisnut na USB kartici i sastavni je dio ove nastavne pripreme.

Sudbina je odlučila da se upravo u vrijeme ovih projekata u Rijeci jedna druga skupina glazbenika, obrazovnih radnika i entuzijasta bavi ovom temom aktivno promičući bavljenje rock glazbom u osnovnim i srednjim školama. Zbog toga potičem sve koji čitaju ovaj tekst da se dodatno informiraju o projektu „PjesmaRlca“ i „PjesmaRlca2“, posebno u kontekstu izdanih nosača zvuka i dostupnih audio i video zapisa. Navedeno može i treba poslužiti kao primjer dobre prakse, ali i glazbeni primjeri u nastavi, usporedo s originalnim i autentičnim glazbenim primjerima.

Svaki učitelj najbolje poznaje svoje učenike i svoj razred te prema tome može autonomno odlučiti u kojem pravcu želi oblikovati svoj nastavni sat. Bilo da se radi o gledanju filma i posljedičnom analizom, samostalnom istraživanju putem dostupnih mrežnih izvora ili, još zanimljivije, putem živućih kazivača i sudionika događanja u vremenu procvata Ri-rocka, raspravi o kulturno-istorijskim, ideološkim, društvenim,

modnim, psihološkim i drugim pitanjima ili pak učenju neke poznate Ri-rock skladbe po sluhu, svaki napor da se ova tema približi učenicima zasigurno je pohvalan.

Ovaj materijal predviđen je za 2 nastavna sata u najkraćem obliku ili za čak do 5 nastavnih sati ukoliko se koriste predviđene dodatne aktivnosti. Nakon redovnih predlaže se 11 dodatnih aktivnosti što je posebna vrijednost jer mogu poslužiti kao ideje za projekte, projektne dane, samostalan ili grupni istraživački rad, prezentacije, izvannastavne grupe učenika i sl. Sve aktivnosti (osnovne i dodatne) prilagodljive su za sve razine obrazovanja, a dubina tj. razina opsežnosti obrade ovisi o uzrastu učenika.

U normativno-tehničkom smislu ovaj materijal nominalno opisuje ishode učenja za 8. razred OŠ, odnosno za jedan od razreda SŠ ovisno o odluci nastavnika sukladno odabiru modela obrade nastavnih sadržaja. Zbog veće samostalnosti u radu i većeg znanja preporuka je u SŠ temu obradivati u posljednjem razredu, što, naravno, nije nužno. Na jednak način donose se i očekivanja međupredmetnih tema kao i ishodi za korelacije, iako se nove korelacije pojavljuju i u dodatnim aktivnostima.

Na kraju se donosi i kratki popis dostupnih izvora koji su aktivni početkom prosinca 2022. godine kada je ovaj materijal i predstavljen.

U nadi da će ovaj materijal biti od koristi svima, ali i da će posljedično doprinijeti očuvanju fenomena Ri-rocka i promociji rock glazbe u našem društvu, želim svima ugodan i kvalitetan rad!

Igor Vlajnić, mag.mus., mag.oec.
dirigent i učitelj Glazbene kulture

I. PODATCI O PREDMETU I SATU

školska godina:	
škola:	
razred:	
naziv predmeta:	Glazbena kultura/Glazbena umjetnost
nastavna tema:	Ri-rock
broj sata:	
učitelj/ica:	

II. ISHODI I METODE

ISHODI NA RAZINI AKTIVNOSTI (OSNOVNA ŠKOLA):

OŠ GK A.8.1. Učenik poznaje određeni broj rock skladbi.

OŠ GK A.8.2. Učenik slušno prepoznačuje obilježja rock glazbe.

OŠ GK B.8.1. Učenik sudjeluje u zajedničkoj izvedbi odabранih pjesama/ih pjesama/pjesama

OŠ GK B.8.2. Učenik pjevanjem izvodi odabranu autorsku/e pjesmu/e

OŠ GK B.8.3. Učenik sviranjem i/ili pokretom izvodi odabranu/e skladbu/e te sudjeluje u aktivnostima glazbenog stvaralaštva.

ISHODI NA RAZINI AKTIVNOSTI (SREDNJA ŠKOLA):

SŠ GU A.1-4.1. Slušanjem upoznaje skladbe koje pripadaju različitim stilovima i žanrovima *rock-glazbe*

SŠ GU A.1-4.2. Analizira, uspoređuje i svrstava glazbeno-izražajne sastavnice u odabranim skladbama

SŠ GU A.1-4.3. Analizira, prepoznačuje, razlikuje, opisuje, uspoređuje obilježja glazbeno-stilske razdoblja te glazbenih stilova, pravaca i žanrova u skladbama

SŠ GU B.1-4.1. Učenik ostvara različite glazbene aktivnosti u skladu s vlastitim interesima i sklonostima (pjevanje, sviranje, ples i pokret, stvaralaštvo i primjena IKT-a).

SŠ GU C.1-4.1. Upoznaje i opisuje obilježja *rock-glazbe* slušajući odabранe skladbe u prilagođenom i virtualnom okružju

SŠ GU C.1-4.2. Opisuje osobni doživljaj glazbe

SŠ GU C.1-4.3. Istražuje i informira se o glazbalima, izvođačkim sastavima i orkestrima u *rock-glazbi*

SŠ GU C.1-4.4. Razlikuje međusobne glazbene utjecaje i spajanja vrsta glazbe i glazbenih žanrova u skladbama (*crossover* i *fuzija*)

SŠ GU C.1-4.5. Uviđa korelaciju muzikoloških sadržaja s istim sadržajima iz povijesti i književnosti

ISHODI NA RAZINI PREDMETA S KOJIMA SE OSTVARUJE KORELACIJA (OSNOVNA ŠKOLA):

OŠ HJ A.8.1. Učenik govori i razgovara u skladu sa svrhom govorenja i sudjeluje u planiranoj raspravi.

OŠ HJ A.8.2. Učenik sluša tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga sa stečenim znanjem i iskustvom.

OŠ HJ A.8.3. Učenik čita tekst, prosuđuje značenje teksta i povezuje ga s prethodnim znanjem i iskustvom.

OŠ HJ C.8.2. Učenik prosuđuje popularnokulturne tekstove s obzirom na književni kontekst i kontekst ostalih umjetnosti.

POV OŠ A.8.1. Učenik analizira međusobne odnose i dinamiku u pojedinim društвima tijekom 20. stoljeća.

ISHODI NA RAZINI PREDMETA S KOJIMA SE OSTVARUJE KORELACIJA (SREDNJA ŠKOLA):

POV SŠ E.4.1. Prosuđuje ljudsko stvaralaštvo u 20. i 21. stoljeću;

POV SŠ A.4.1. Prosuđuje odnose različitih društvenih skupina te dinamiku društvenih promjena u Hrvatskoj, Europi i svijetu u prvoj polovici 20. stoljeća;

SŠ HJ B.4.1. Izražava svoj literarni doživljaj i objašnjava stav o književnome tekstu;

SŠ HJ B.4.3. Obrazlaže slijed književnih poetika i razdoblja i kritički prosuđuje utjecaj različitih konteksta na književni tekst.

OČEKIVNJA MEĐUPREDMETNIH TEMA:

osr A.3.1. Razvija sliku o sebi.

osr A.3.2. Upravlja emocijama i ponašanjem.

osr A.3.3. Razvija osobne potencijale.

osr B.3.2. Razvija komunikacijske kompetencije i uvažavajuće odnose s drugima.

osr C.3.3. Aktivno sudjeluje i pridonosi školi i zajednici.

uku A.3.1. Upravljanje informacijama

Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema.

uku A.3.3. Kreativno mišljenje

Učenik samostalno oblikuje svoje ideje i kreativno pristupa rješavanju problema.

uku C.3.3. Interes

Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju.

goo A.3.1. Promišlja o razvoju ljudskih prava.

goo A.3.3. Promiče ljudska prava.

goo A.3.4. Promiče pravo na obrazovanje i pravo na rad.

goo A.3.5. Promiče ravnopravnost spolova.

goo C.3.3. Promiče kvalitetu života u lokalnoj zajednici.

odr C.3.4. Procjenjuje važnost pravednosti u društvu.

ikt A.3.1. Učenik samostalno odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju.

ikt C.3.4. Učenik uz učiteljevu pomoć ili samostalno odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.

zdr B.3.2.A Prepoznaje utjecaj razvojnih promjena na emocije.

zdr B.3.3.A Povezuje samopoštovanje s rizičnim ponašanjima.

OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA (SREDNJA ŠKOLA):

uku A.4/5.1. Samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema

uku A.4/5.4. Samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje

uku A.4/5.3. Kreativno djeluje u različitim područjima učenja

uku C.4/5.3. Iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju

uku C.4/5.1. Može objasniti vrijednost učenja za svoj život

uku D.4/5.2. Ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spremjan je zatražiti i ponuditi pomoć
goo A.5.1. Aktivno sudjeluje u zaštiti i promicanju ljudskih prava
goo A.5.2. Promiče ulogu institucija i organizacija u zaštiti ljudskih prava
goo B.5.1. Promiče pravila demokratske zajednice
oisr B.5.2. Suradnički uči i radi u timu
oisr B.5.3. Preuzima odgovornost za svoje postupke
oisr C.5.3. Ponaša se društveno odgovorno
oisr C.5.4. Analizira vrijednosti svog kulturnog nasljeđa u odnosu na multikulturalni svijet
ikt D.5.1. Svrishodno primjenjuje vrlo različite metode za razvoj kreativnosti kombinirajući stvarno i virtualno okružje;
ikt C.5.2. Učenik samostalno i samoinicijativno provodi složeno pretraživanje informacija u digitalnome okružju
ikt D.5.2. Samostalno predlaže moguća i primjenjiva rješenja složenih problema s pomoću IKT-a
ikt D.5.3. Samostalno ili u suradnji s kolegama predočava, stvara i dijeli nove ideje i uratke s pomoću IKT-a
zdr B.5.1.A Procjenjuje važnost razvijanja i unaprjeđivanja komunikacijskih vještina i njihove primjene u svakodnevnom životu
zdr B.5.1.C Odabire ponašanja koja isključuju nasilje
pod B.5.2. Planira i upravlja aktivnostima
odr C.5.2. Predlaže načine unapređenja osobne i opće dobrobiti

METODE I STRATEGIJE:

metoda usmenog izlaganja, metoda heurističkog razgovora, metoda slušanja, metoda istraživačkog rada, metoda rada s tekstrom i na tekstu, metoda demonstracije i imitacije, metoda pjevanja frazu po frazu.

SADRŽAJI KOJI SE KORISTE U AKTIVNOSTIMA:

dokumentarni film „Ritam rock plemena: Od Uragana do Urbana“, glazbeni primjeri za slušanje – nosač zvuka „PjesmaRlca“ i „PjesmaRlca2“, glazbeni i video primjeri za slušanje (Youtube, Spotify i sl.), materijali dostupni u udžbenicima i na digitalnim platformama izdavača (IZZI, DDS, eSfera, MozaBook i sl), notni zapis i tekstovi pjesama (ovisno o udžbenicima koji su učenicima dostupni ili dostupni na mreži), tekstovi i emisije iz medija

PRILAGODBA ZADATAKA:

- a) daroviti učenici: pripremiti posebnu prezentaciju, istražiti medijske napise o rock sceni određenog razdoblja (Ri-rock), izraditi vlastitu autorsku rock skladbu (glazbu ili tekst) i sl.
- b) učenici s teškoćama mogu na posebnim listićima dobiti tekst pjesme prilagođen ovisno o vrsti teškoće i s jasno označenim pripjevom (ili nekim drugim naručenim dijelom pjesme) te dobiti unaprijed pripremljen plan ploče.

III. PRIMJENA NASTAVNIH METODA I STRATEGIJA

AKTIVNOST 1

Zajednička izvedba neke rock pjesme koju su učenici prethodno naučili

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Priprema materijala za izvedbu, ponavljanje i pratnja prilikom izvedbe
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje u zajedničkoj izvedbi, poštivanje naputaka učitelja/nastavnika, prilagođavanje svoje izvedbe izvedbi drugih učenika i pripadajućoj pratnji

AKTIVNOST 2

Prisjećanje o prethodno stečenim znanjima o rock glazbi (glazbene i kulturno-istorijske karakteristike)

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Vođenje razgovora i rasprave uz postavljanje dodatnih pitanja za usmjeravanje
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje u razgovoru i izražavanje vlastitih prethodno oblikovanih stavova i mišljenja

AKTIVNOST 3

Gledanje dijela ili cijelog dokumentarnog filma „Ritam rock plemena: Od Uragana do Urbana“

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Uvod u film i oblikovanje nekoliko pitanja za aktivno gledanje filma ili filmskog isječka Priprema i projekcija filma ili filmskog isječka
ZADAĆE UČENIKA:	Aktivno gledanje filma ili filmskog isječka te zapisivanje odgovora na unaprijed postavljena pitanja

AKTIVNOST 4

Rasprava i analiza filma ili filmskog isječka

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Prikupljanje odgovora na prethodno postavljena pitanja i analiza Određivanje rocka kao glazbenog, ali i povijesno-kulturno-istorijskog fenomena u društvu (s posebnim naglaskom na Ri-rock) Izrada mentalne mape
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje u raspravi i izradi mentalne mape Zapisivanje najvažnijih podataka

AKTIVNOST 5

Zajedničko učenje odabrane pjesme po sluhu

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Učenje pjesme/pjesama po sluhu na uobičajeni/ustaljeni način
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje u učenju i zajedničkoj izvedbi pjesme/pjesama

AKTIVNOST 6

Ponavljanje

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Ponavljanje i usustavljanje stečenih znanja i vještina
ZADAĆE UČENIKA:	Aktivno sudjelovanje u ponavljanju i usustavljanju pod vodstvom učitelja/nastavnika

IV. DODATNE AKTIVNOSTI**AKTIVNOST 1****Istraživanje modnog izričaja u vrijeme Ri-rocka**

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Priprema aktivnosti na prikladan način
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje u istraživanju, predstavljanje rezultata
OPIS	U filmu su jasno vidljive snimke ili fotografije sudionika Ri-rock scene. Učenici u istraživanju mogu koristiti i dostupne materijale na internetu ili u drugim izvorima, a cilj je odrediti kako su se ljudi odjevali (odjeća, obuća, ali i frizura, šminka i sl.). Posebnu vrijednost istraživanju dodaje se ukoliko netko napravi razgovor s ukućanima, članovima obitelji ili drugom bliskom osobom, ili donese odjevni/uporabni predmet. Kao rezultat istraživanja može se izraditi grupna ili samostalna prezentacija, izložba, a različitim likovnim tehnikama učenici se mogu i izraziti na temu Ri-rocka.
KORELACIJA	Likovna kultura / Povijest umjetnosti, Tehnička kultura, Povijest

AKTIVNOST 2**Istraživanje sadržaja i opsega pojmove povezanih s Ri-rockom**

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Priprema aktivnosti na prikladan način
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje u istraživanju i prezentaciji rezultata
OPIS	Brojni su glazbeni i kulturološki fenomeni povezani s Ri-rockom, a koji su današnjim učenicima potpuno nepoznati. Navedeno uključuje izražavanje stavova (pojam bunta), način govora (korištenje riječi poput: gaseri, elita i sl.), korištenje starijih uređaja i glazbala (gramofon, ploče, radio, kasete, magnetofoni, stara oprema za ozvučenje i sl.), posjećivanje poznatih Ri-rock lokaliteta itd. Poseban dio istraživanja može biti odnos Ri-rocka i političkih i društvenih struktura. Slijedom navedenog, ovisno o afinitetu učenika, istraživanje se može oblikovati na različite načine. Kao jedan od mogućih rezultata istraživanja predlaže se izrada „Ri-rock pojmovnika“ ili „Ri-rock rječnika“.
KORELACIJA	Tehnička kultura, Povijest, Geografija, Politika i gospodarstvo (SŠ), Sociologija (SŠ), Psihologija (SŠ)

AKTIVNOST 3**Osnivanje razrednog/školskog rock-bend**

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Priprema i usmjeravanje učenika u formiranju benda, odabir repertoara, priprema glazbene obrade, osiguravanje prikladnog prostora za probe, nabavku glazbala i sl.
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje pripremi, odabiru repertoara, probama i nastupima benda
OPIS	Ukoliko postoje učenici koji sviraju određeno glazbalo ili imaju afinitet i želju za istim, mogu se uključiti u aktivno bavljenje glazbom što je zasigurno najbolji način učenja o glazbenoj umjetnosti. Razredni ili školski bend može biti izuzetno kvalitetna izvannastavna aktivnost, a osim učenicima sudionicima može snažno doprinijeti i promociji škole, kao i osigurati potencijalno sudjelovanje drugih učenika u, primjerice, pripremi javnih događaja u školi.
KORELACIJA	

AKTIVNOST 4**Održavanje razrednog/školskog rock dana i/ili koncerta**

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Priprema javnog događaja u školi
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje u pripremi i izvedbi javnog događaja u školi
OPIS	<p>Javni događaj u školi može biti oblikovan na različite načine, a predlaže se neki od sljedećih:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dan rocka 2. Rock-karaok(e) 3. Rock-koncert/party <p>Ukoliko se radi o Danu rocka kao cjelodnevnom događaju aktivnost može uključivati preporuku da učenici na nastavu dođu odjeveni u odjeću određenog razdoblja (70-e, 80-e i sl.), govore određenim jezikom subkulture, prezentiraju svoja istraživanja na temu iz područja Ri-rocka, na razglas puštaju Ri-rock hitove, naprave izložbu radova i sl.</p> <p>Rock-karaok(e) događaj su u kojem mogu sudjelovati svi zainteresirani učenici i učitelji/nastavnici, a priprema može uključivati sve prethodno navedeno uz javne izvedbe i/ili natjecanje. Kao posebnu dimenziju može se napraviti i javni događaj za roditelje čime se škola kvalitetno prezentira javnosti kao otvorena ustanova koja surađuje s lokalnom zajednicom.</p> <p>Jednako tako, rock-koncert učenika ili učitelja/nastavnika ili prigodni party, može biti zanimljiv i uzbudljiv primjer javnog događaja.</p> <p>U pripremi događaja potrebno je kod učenika razvijati organizacijske i prezentacijske vještine, ali i planirati promidžbu, izradu pozivnica i plakata, korištenje IK</p>

	tehnologija, društvenih mreža ili ozvučenja. Stoga se ova aktivnost snažno isprepliće s očekivanjima međupredmetnih tema.
KORELACIJA	Tehnička kultura, Građanski odgoj, izvannastavne aktivnosti

AKTIVNOST 5

Terenska nastava: posjet jednom od Ri-rock lokaliteta (Palach i sl.)

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Uključivanje Ri-rock lokaliteta u planiranje terenske nastave
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje u terenskoj nastavi i planiranim aktivnostima
OPIS	Posjet gradu Rijeci često je usmjeren isključivo na šetnju starim gradom, Trsatom ili posjete kazališnim i kino predstavama odnosno muzejima. Ova aktivnosti otvara mogućnost uključivanja nekog zanimljivog Ri-rock lokaliteta u plan terenske nastave. Preporučuje se klub Palach koji je lako dostupan u centru Rijeke, a aktivnosti mogu uključivati vođeni obilazak s posebnim osvrtom na lik i djelo Jana Palacha i njegov kulturni i društveni značaj kao i povezanost s Rijekom. Alternativno, lokaliteti mogu biti stara tvornica papira (Hartera), trg ispred hotela Continental i sl.
KORELACIJA	Povijest, Geografija, Sociologija (SŠ), Građanski odgoj

AKTIVNOST 7

Terenska nastava: Posjet kulturnom (rock) događaju odnosno koncertu alternativno: posjet virtualnom događaju

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Pripremu i pratnju učenicima na prikladni rock događaj (koncert)
ZADAĆE UČENIKA:	Posjet rock događaju (koncertu) i sudjelovanje u drugim planiranim aktivnostima
OPIS	Posjet koncertima nije rijetkost, ali je odabir rock koncerta ipak značajno rjeđa pojava. Predlaže se posjet prikladnom događaju (za starije učenike klasičan rock koncert, dok za mlađe dobar primjer može biti i rock koncert u okviru projekta „PjesmaRlca“) nakon kojeg učenici trebaju zabilježiti svoja zapažanja ili napisati kraći osvrt. Novinarska ili medijska skupina o koncertu može pisati i članak, odnosno izraditi dokumentarni film i sl. Ukoliko zbog troškova ili organizacije posjet nije moguć, preporučuje se posjet nekom virtualnom događaju ili gledanje snimke koncerta nakon čega se evaluacija i aktivnosti mogu odviti kako je prethodno navedeno.
KORELACIJA	

AKTIVNOST 8**Posjet nekog Ri-rock izvođača/benda školi**

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Priprema i dogovaranje posjeta, organizacija prikladnog prostora i rasporeda
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje u pripremljenom javnom događaju i planiranim aktivnostima
OPIS	<p>S obzirom na činjenicu da postoje mnogi živući sudionici Ri-rock scene, preporučuje se organizaciju posjeta nekog izvođača školi. Činjenica je da mnogi izvođači i dalje žive u Rijeci te da su obiteljski povezani s brojnim učenicima. Osim izravnim kontaktom, Hrvatska glazbena unija PGŽ mogući je posrednik u kontaktu s izvođačima.</p> <p>Učenici osim sudjelovanja u razgovoru s izvođačima mogu istražiti njihovu povijest, hitove, ali i postaviti pitanja o Ri-rock sceni. Osvrt na posjet izvođača, pisanje članka, objave na društvenim mrežama, dokumentarni film, snimanje i sl. moguće su dodatne aktivnosti.</p>
KORELACIJA	Tehnička kultura, Informatika, izvannastavne aktivnosti

AKTIVNOST 9**Izrada kraćeg dramskog teksta na temu Ri-rocka**

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Priprema aktivnosti i uputa (dodatno: scenska izvedba teksta ili radio-drama)
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje u aktivnosti
OPIS	Ri-rock svakako je bogata riznica kulturoloških obilježja koja se mogu prikladno artikulirati kroz literarni izričaj. Aktivnost uključuje izradu slobodnog dramskog teksta ili dramskog teksta nastalog iz problemske situacije. Posebnu pozornost treba posvetiti dramskom odnosu likova koji trebaju proizlaziti iz društvenog odnosa ili odnosa unutar obitelji, a sukladno vremenskom razdoblju. Jezik također treba biti prilagođen i autentičan. Kao dodatni korak navedeni tekst može se prikladno scenski uprizoriti ili izvesti u obliku radio-drame. Prijevod na strani jezik može biti dodatni izazov.
KORELACIJA	Hrvatski jezik, strani jezici, izvannastavne aktivnosti

AKTIVNOST 10**Prepjev Ri-rock hitova na strani jezik**

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Priprema i odabir skladbe te usmjeravanje učenika u radu
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje u aktivnosti
OPIS	<p>Ovom aktivnošću omogućuje se prije svega učenicima razlikovanje <i>prijevoda</i> i <i>prepjeva</i>, a cijela aktivnost može se izvesti u korelaciji Hrvatskog jezika, stranih jezika i Glazbene kulture/umjetnosti.</p> <p>Odabrano skladbu potrebno je prepjevati na strani jezik</p>

	čime se izravno doprinosi proširenju učenikova vokabulara, ali razvija i sposobnost kombiniranja riječi, prepoznavanja smisla teksta i sl. Sve navedeno mora se postići u kombinaciji s prepoznavanjem glazbenih sastavnica čime ova aktivnost postaje izuzetno zanimljivom.
KORELACIJA	Hrvatski jezik, strani jezici

AKTIVNOST 11

Izrada razredne/školske Ri-rock enciklopedije

ZADAĆE UČITELJA/NASTAVNIKA:	Izrada jasnih uputa i priprema aktivnosti
ZADAĆE UČENIKA:	Sudjelovanje učenika u aktivnosti sukladno jasnim uputama
OPIS	Ri-rock enciklopedija može biti rezultat zajedničkih aktivnosti mnogo učenika, a tema enciklopedije mogu, primjerice, biti izvođači (pojedinci i grupe). Svaki učenik može izabrati ili dobiti određenog izvođača/grupu o kojem može izraditi tipsku prezentaciju u digitalnom ili materijalnom obliku. Alternativno, tema mogu biti Ri-rock hitovi. Nakon izrade pojedinačnih radova može se oblikovati enciklopedija dostupna svim učenicima.
KORELACIJA	Informatika, Hrvatski jezik

V. MATERIJALI I IZVORI**OPREMA UČIONICE/KABINETA/DVORANE**

- stol i stolice
- glazbalo koje koristi učitelj/učiteljica
- računalo
- prikladni razglas
- projektor ili uređaj za reprodukciju filma
- ploča
- pribor za pisanje
- internetska veza
- po mogućnosti: glazbala za učenike, uređaji s pristupom internetu za samostalno korištenje

MATERIJALI ZA UČITELJA/NASTAVNIKA

- film „Ritam rock plemena: Od Uragana do Urbana“ na USB kartici
- nosači zvuka projekta „PjesmaRlca“ i „PjesmaRlca2“ ili pristup youtube kanalu projekta
- pristup internetu – glazbenim i video primjerima koji se koriste u nastavi
- udžbenici ili digitalne platforme izdavača ukoliko sadrže materijale o skladbama koje se obrađuju
- glazbalo
- ovaj materijal

MATERIJALI ZA UČENIKE

- udžbenici ili digitalne platforme izdavača ukoliko sadrže materijale o skladbama koje se obrađuju
- materijali (tekst ili notni materijal) o skladbama koje se obrađuju
- bilježnica/kajdanka
- pribor za pisanje
- po mogućnosti: glazbala za učenike, uređaji s pristupom internetu za samostalno korištenje

POPIS LITERATURE

Đekić, V., *91 decibel*, Meandar media, Rijeka, 2009.

Žmirić, Z., *Riječke rock himne*, KUD Baklje, Rijeka, 2011.

POPIS MREŽNIH IZVORA

HRT

Emisija „Mala škola rock'n'rolla“

<https://radio.hrt.hr/slusaonica/mala-skola-rocknrolla>

Youtube:

Projekt „PjesmaRlca“

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLjtWZjV2yK5REYxbf5Juh0qpcq00vS5xS>

Projekt „PjesmaRlca2“

https://www.youtube.com/playlist?list=OLAK5uy_liCUwOod7JBz-3GkZNxunm6ZlI4pZym0o

Hrvatska glazbena unija

<https://www.hgu.hr/>

VI. EVALUACIJA UČENIČKIH POSTIGNUĆA

UČITELJI

1. kao učenje: usmeno tijekom svake aktivnosti u obliku povratne informacije učenicima o njihovoj razini usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda koja je motivirajuća, pisano putem obrazaca za slušanje i upoznavanje glazbe te drugih načina bilježenja učeničkih znanja, vještina i stavova prema odabiru učiteljice ili učitelja.
2. naučenog: vrednovanje izražavanja/izvođenja/stvaranja kao skupne glazbene aktivnosti – usmeno; vrednovanje izrade prikladne prezentacije ili nekog drugog oblika pisanog/praktičnog rada povezanog s temom Ri-rocka, ovisno o provedenim aktivnostima

UČENICI

1. za učenje: sudjelovanje u uvodnoj raspravi ukoliko je ona oblikovana kao kratki upitnik

VII. OPIS NASTAVNOGA SATA

ARTIKULACIJA SATA

UVODNI DIO SATA

U uvodnom dijelu sata učenici će ponoviti neku prethodno obrađenu pjesmu te raspraviti o prethodno stečenim znanjima i iskustvima o rock glazbi.

Predlaže se poticanje samostalnog izražavanja glazbom ili uz glazbu, kao i slobodnu artikulaciju vlastitih prethodno oblikovanih stavova. Učitelj/nastavnik u izvedbi glazbe može sudjelovati kao korepetitor, odnosno u raspravi kao moderator, posebno potičući promišljanje o glazbenim (stilska obilježja, glazbala, izvođački sastavi, glazbene sastavnice) ili kulturnoškim (vrijeme, mjesto, porijeklo, društveni odnosi, moda, pojmovi, ponašanje, poznate osobe, događaji i sl.) fenomenima rocka. Preporučuje se pripremiti nekoliko pitanja za vođenu raspravu, ovisno o fokusu u kojem će se sat/i odvijati kao i o eventualno odabranim skladbama ili dodatnim aktivnostima.

SREDIŠNJI DIO SATA

U središnjem dijelu sata učitelj/nastavnik će najaviti gledanje filma/filmskog isječka. Učenicima će postaviti nekoliko unaprijed pripremljenih pitanja poput: kada je nastao Ri-rock, tko su bili njegovi začetnici, koje poznate izvođače prepoznaće u filmu, koje pjesme prepoznaće u filmu, kakav je stil odijevanja ili ponašanje sudionika filma i sl.

Nakon toga učenici će pogledati pripremljeni film/filmski isječak, a zatim će se izvršiti analiza i rasprava temeljem odgovora na pitanja. Preporučuje se zapisivanje ključnih pojmoveva, odnosno izrada umne mape na temu Ri-rocka.

Uslijedit će obrada izabrane rock pjesme po sluhu na uobičajeni način. Preporučuje se metoda fraza po fraza, odnosno neki drugi učenicima prihvatljiv i blizak način. Učenici mogu poslušati originalnu izvedbu pjesme, a zatim i izvedbu iz projekta „PjesmaRlca“ (ukoliko postoji) kako bi se senzibilizirali za mogućnost aktivnijeg sudjelovanja u izvedbi. Završna izvedba uključuje sve učenike.

ZAVRŠNI DIO SATA

U završnom dijelu učenici će ponoviti ključne pojmove i usporediti mišljenja i stavove te znanja koja su imali prije i nakon održanog sata. Preporučuje se koristiti i evaluacijski list za lakše vrednovanje aktivnosti i sudjelovanja u radu.

PRIKAZ VREMENSKE ORGANIZACIJE SATA

r. br.	naziv aktivnosti	trajanje (blok-sat)	trajanje (više)
1.	Uvod: zajednička izvedba rock pjesme	10	10
2.	Prisjećanje o prethodno stečenom znanju	10	10
3.	Gledanje filma/filmskog isječka	35	35-85
4.	Rasprava i analiza filma	15	15
5.	Obrada pjesme po sluhu	15	15
6.	Ponavljanje	5	5
	Izbor iz dodatnih aktivnosti	-	po izboru

Nastavni materijali izrađeni su u okviru projekata „Novi RiFF“ i „Reflektor“, a predstavljeni su na stručnom skupu Županijskog stručnog vijeća PGŽ učitelja Glazbene kulture i Međužupanijskog stručnog vijeća PGŽ i Istarske županije održanom 19. prosinca 2022. godine u Dječjoj kući u Rijeci.

Autor:
Igor Vlajnić, mag.mus., mag.oec.

Nositelj projekata:

Projekte su financijski i organizacijski podržali:

Stručni skup i projekciju filma dodatno podržali:

